

28/1/2010
10:50 AM

✓ 103
9 x 0,259 = 2,331

Ελληνική τραγωδία με παγκόσμιο κοινό

MARTIN WOLF » FINANCIAL TIMES

Η ελληνική κυβέρνηση έχει δεσμευθεί να μειώσει το έλλειμμα από 12,5% του ΑΕΠ στο 3% έως το 2012. Είναι πιθανόν αυτό να συμβεί; Οχι και τόσο. Ομως, η Ελλάδα είναι απλώς η ακραία εκδοχή σε ένα σύνολο κρατών που αντιμετωπίζουν δημοσιονομικά προβλήματα. Και άλλες χώρες της ευρωζώνης δέχονται πιέσεις για μείωση των ελλειμμάτων τους. Τι θα προκαλέσει αυτή η πίεση στα ίδια τα κράτη, στην ευρωζώνη αλλά και στην παγκόσμια οικονομία;

Παραποιώντας τα μεγέθη της εδώ και αρκετά χρόνια, πλήττοντας την εμπιστοσύνη των εταίρων της, η Ελλάδα βρίσκεται στο απόσπασμα. Ακόμη, όμως, και εάν έχει μεγάλη ευθύνη για την κατάστασή της, το έργο που έχει αναλάβει είναι τεράστιο. Από τη στιγμή που σε αντίθεση με άλλες χώρες οι οποίες αντιμετωπίζουν μεγάλα ελλείμματα -όπως για παράδειγμα η Βρετανία- δεν μπορεί να λύσει το δημοσιονομικό της πρόβλημα με χρήση χαλαρότερης νομισματικής πολιτικής ή με υποτίμηση του νομίσματός της. Το ευρώ έχει ενισχυθεί περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο νόμισμα από το 1999 έως και σήμερα. Τόσο η Ελλάδα όσο και οι άλλες περιφερειακές οικονομίες έχουν χάσει την ανταγωνιστικότητά τους εντός της ευρωζώνης. Το εργατικό κόστος στην Ελλάδα έχει ενισχυθεί 23% σε σύγκριση με το αντίστοιχο στη Γερμανία στο διάστημα 2000-2009.

Εάν η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική βοηθούσε στον περιορισμό των spreads, η θετική επίδραση στα δημοσιονομικά μεγέθη και στην οικονομία δεν θα ήταν και τόσο ισχυρή. Πάντως, το spread των ελληνικών ομολόγων στις αρχές της εβδομάδας έφθασε στο 2,74%. Όμως τα spreads ενισχύονται κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών. Με δεδομένες αυτές τις δυσκολίες, η ισχυρή δημοσιονομική προσαρμογή θα οδηγήσει σε βαθιά ύφεση. Θα αυξήσει το κυκλικό έλλειμμα. Ας υποθέσουμε ότι για κάθε δημοσιονομική προσαρμογή στο 1% θα υπάρξει βελτίωση των

μεγεθών κατά 0,2%. Δηλαδή, προκειμένου το έλλειμμα να υποχωρήσει στο 3% του ΑΕΠ θα πρέπει να υπάρξει δημοσιονομική προσαρμογή κοντά στο 12%. Η ελληνική κυβέρνηση θα ανακαλύψει ότι για κάθε ένα βήμα μπροστά θα κάνει και ένα βήμα πίσω. Μέχρι στιγμής η Ελλάδα δεν έχει βρεθεί αντιμετώπιση με σημαντική ύφεση. Αυτό θα αλλάξει.

Τα προβλήματα της Ελλάδας είναι ακραία γιατί είναι η μόνη εκ των αδύναμων χωρών της ευρωζώνης που έχει μεγάλο έλλειμμα και υψηλό χρέος. Υπάρχουν δύο πιθανότητες: η Ελλάδα ή να παλέψει και να τα καταφέρει ή να χρεοκοπήσει.

Πιο από τα δύο είναι πιο πιθανό; Δεν γνωρίζω. Όμως η χρεοκοπία δεν είναι λύση. Σε αυτήν την περίπτωση η Ελλάδα θα πρέπει να μειώσει το έλλειμά της εν τω μέσω

οικονομικής κατάρρευσης. Το να φύγει από την ευρωζώνη ισοδυναμεί με πολιτική καταστροφή. Επιπρόσθετα, θα δημιουργήσει ένα θανάσιμο περιβάλλον για τις υπόλοιπες αδύναμες οικονομίες της περιοχής. Ξαφνικά το αδύνατο, το αδιανόητο θα μοιάζει δυνατό. Η ευρωζώνη θα βρεθεί αντιμετώπιση με τέτοια οικονομικά προβλήματα και με τέτοια κρίση στον χρηματοοικονομικό κλάδο που η ύφεση του 2009

θα μοιάζει με πάρτι.

Την ίδια στιγμή η διάσωση θα προκαλέσει... ηθικές συγκρούσεις στους πολιτικούς της περιοχής. Είναι εφικτή μόνο εάν μαζί με αυτήν ακολουθήσει και πλήρης ανάληψη της οικονομίας του κράτους-μέλους που διασώζεται από τις ευρωπαϊκές αρχές. Αυτός κατά πολλούς είναι ο ορθός δρόμος που θα πρέπει να ακολουθήσει (εν γένει) η ευρωζώνη.

Με δεδομένες τις μεγάλες δυσκολίες όλων των εναλλακτικών λύσεων, είμαι βέβαιος ότι η Ελλάδα θα επιλέξει τη λύση του «αγωνίζομαι και τελικά τα καταφέρνω». Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για άλλες χώρες, οι οποίες θα πρέπει να αποδεχτούν ότι θα βρεθούν αντιμετώπιση με ύφεση.

Με δεδομένες τις δυσκολίες όλων των εναλλακτικών λύσεων, είμαι βέβαιος ότι η Ελλάδα θα επιλέξει τη λύση του «αγωνίζομαι και τελικά τα καταφέρνω»